

MARMARA ÜNİVERSİTESİ
ÖZEL ÖĞRENCİ YÖNERGESİ
Senato: 10.05.2017/356-3-H

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

MADDE 1- (1) Bu yönerge, Marmara Üniversitesi'nde ön lisans, lisans ve lisansüstü düzeylerde özel öğrenci statüsünde okumak isteyen öğrenciler ile Marmara Üniversitesi öğrencisi olup da diğer yükseköğretim kurumlarında özel öğrenci statüsünde okumak isteyen öğrenciler ile ilgili usul ve esasları düzenler.

MADDE 2- (1) Bu yönerge, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 14'üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

MADDE 3- (1) Bu yönergede geçen bazı kavramların tanımı şöyledir:

- a) Birim: Fakülte / enstitü / yüksekokul / meslek yüksekokulu
- b) Birim yönetim kurulu: Fakülte, enstitü, yüksekokul ve meslek yüksekokulunda yönetim kurulu
- c) LYS: Lisans Yerleştirme Sınavı
- d) Özel öğrenci: Bir yükseköğretim kurumunda kayıtlı öğrenci olup, farklı bir yükseköğretim ortamı, kültürü, kazanımı edinmek isteyen veya kişisel sağlık sorunları ya da tıbben / ekonomik açıdan bakmakla yükümlü olduğu bir yakınının sağlık sorunları, afete maruz kalma, can güvenliğinin tehlikede olması veya insanlık onurunun tehdit altında olması gibi özel durumlar dolayısıyla öğrencilik kaydı kendi yükseköğretim kurumunda kalmak şartıyla başka bir yükseköğretim kurumunda eğitime devam etme imkânı tanınan öğrenci veya herhangi bir yükseköğretim kurumunda öğrencilik kaydı olmaksızın belirli konularda bilgisini artırmak için ders alan kişi
- e) Özel Öğrenci Başvurularını İnceleme ve Değerlendirme Komisyonu: Sağlık ve benzeri nedenlerden kaynaklanan özel durumu dolayısıyla başvuran öğrencilerin belgelerini incelemek ve değerlendirmek amacıyla, rektör tarafından görevlendirilen 3 (üç) öğretim üyesinden oluşan daimi komisyon
- f) Senato: Marmara Üniversitesi Senatosu
- g) Rektör: Marmara Üniversitesi Rektörü
- h) Üniversite: Marmara Üniversitesi
- i) Üniversite yönetim kurulu: Marmara Üniversitesi Yönetim Kurulu
- j) YGS: Yükseköğretime Geçiş Sınavı

İKİNCİ BÖLÜM

Ortak Hükümler

MADDE 4- (1) Özel öğrencinin öğrenim gördüğü süre içerisinde; derslere devam, sınav ve başarı değerlendirmesinde özel öğrenci olarak ders aldığı yükseköğretim kurumunun iç mevzuatı geçerlidir.

(2) Özel öğrencilikte geçen süre, öğrencinin kayıtlı olduğu programın öğrenim süresinden sayılır.

(3) Özel öğrenci olarak başka bir yükseköğretim kurumundan ders alan öğrencinin, kayıtlı olduğu yükseköğretim kurumundaki öğrencilik hakları devam eder. Ancak, özel öğrenci olarak ders aldığı yükseköğretim kurumunun diplomaya veya statüye ilişkin haklarından yararlanamaz.

(4) Özel öğrenci olabilmek için:

- a) Öğrencinin Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliği hükümleri gereğince disiplin cezası almamış olması gerekir.
- b) Lisans düzeyindeki öğrencinin Marmara Üniversitesinden özel öğrenci olarak ders alabilmesi için; genel ağırlıklı not ortalamasının (GANO) 4.00 üzerinden en az 3.00 olması gerekir.
- c) Bir yükseköğretim kurumuna kayıtlı olmaksızın belirli konularda bilgisini artırmak için başvuran öğrencide GANO şartı aranmaz.
- d) Marmara Üniversitesine kayıtlı lisans düzeyindeki öğrencinin başka yükseköğretim kurumlarında özel öğrenci olabilmesi için; genel ağırlıklı not ortalamasının (GANO) 4.00 üzerinden en az 2.00 olması gerekir.
- e) Lisansüstü öğrencisinin özel öğrenci olabilmesi için, genel ağırlıklı not ortalamasının (GANO) 4.00 üzerinden en az 3.00 olması gerekir. Ancak daha önce ders almamış olan lisansüstü öğrencisi ile bir yükseköğretim kurumuna kayıtlı olmaksızın belirli konularda bilgisini artırmak için başvuran öğrencide genel ağırlıklı not ortalaması (GANO) şartı aranmaz.
- f) Hazırlık sınıflarına özel öğrenci gönderilmez ve kabul edilmez.
- g) Kişisel sağlık sorunları veya tıbben / ekonomik açıdan bakmakla yükümlü olduğu bir yakınının sağlık sorunları, afete maruz kalma, can güvenliğinin tehlikede olması veya insanlık onurunun tehdit altında olması gibi nedenlerle başka yükseköğretim kurumlarına gidecek öğrenci ile Marmara Üniversitesine bu kapsamda gelecek öğrenci için başarı şartı aranmaz.
- h) Bu maddenin “g” fıkrasındaki durumlar dolayısıyla özel öğrencilik statüsünden yararlanan öğrenci, katkı payı / öğrenim ücretini özel öğrencisi olduğu yükseköğretim kurumuna öder.

(5) Özel öğrenci, Marmara Üniversitesi Önlisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği ile Marmara Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliğinin ilgili maddelerine göre üniversite yönetim kurulu tarafından belirlenen ücreti ödemekle yükümlüdür.

(6) Yaz okuluna gelen özel öğrenci, Marmara Üniversitesi Yaz Okulu Yönetmeliği hükümlerine göre değerlendirilir ve üniversite yönetim kurulunca belirlenen ücreti öder. Yaz okulunda ders alacak öğrenci için genel ağırlıklı not ortalaması (GANO) şartı aranmaz.

(7) Öğretim dili Türkçe olan programlarda öğrenim gören öğrencinin, öğretim dili yabancı dil olan programlardan da ders alabilmesi için yabancı dil düzeyinin yeterli olduğunu, Marmara Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu Yabancı Dil ve Türkçe Hazırlık Sınıfları Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinde belirtilen sınavlardan biri ile belgelemesi gerekir.

(8) Öğretim dili yabancı dil olan bir programdaki öğrencinin, özel öğrenci olarak alacağı derslerin dili de aynı yabancı dilde olmalıdır.

(9) Yurt içi ve yurt dışı değişim programları kapsamında protokol imzalanan yükseköğretim kurumları, sivil toplum kuruluşları, meslek örgütleri, özel sektör kuruluşları ve kamu kurumlarından gelen özel öğrencinin işlemleri bu kurumlarla yapılan protokollerdeki hükümlere göre yürütülür.

(10) Her yarıyıl sonunda öğrencinin başarı durum belgesi (transkript), birim tarafından ilgili yükseköğretim kurumundaki eşdeğer makama resmî yazı ile gönderilir.

(11) Bir yükseköğretim kurumuna kayıtlı olmayıp da Marmara Üniversitesinde özel öğrenci statüsü elde eden kişiye, izlediği dersleri ve bu derslerden aldığı notları gösterir belge verilir.

(12) Birim yönetim kurulu, programlardaki mevcut öğrenci sayısını, fiziksel altyapının yeterliliğini, öğretim elemanlarının sayısal yeterliliğini, eğitim sisteminin uygunluğunu ve benzeri hususları dikkate alarak, özel öğrenci kontenjanını, başvurulacak yarıyla ait kayıtlı öğrenci sayısının %5'ini geçmeyecek şekilde belirler. Kontenjanlar, akademik takvimde belirtilen özel öğrenci başvuru tarihine kadar ilgili birimler tarafından ilan edilir. Lisansüstü öğrencileri ile bu yönergenin 4. maddesinin 4. fıkrasının "g" bendinde belirtilen özel durumları nedenleriyle başvuran öğrenciler için kontenjan sınırlaması uygulanmaz.

(12) Kontenjanı aşan başvuru durumunda, değerlendirme ve sıralama, YGS/LYS puanının %80'i ve genel ağırlıklı not ortalamasının (GANO) %20'si toplanarak elde edilen puanlara göre, ilgili bölüm / anabilim dalı / anasanat dalı / program başkanının teklifi üzerine birim yönetim kurulu tarafından yapılır.

(13) Bir yükseköğretim kurumuna kayıtlı olmaksızın belirli konularda bilgilerini artırmak için ders almak isteyen kişiler, diğer yükseköğretim kurumlarının kayıtlı öğrencileri için bu maddenin 12'inci fıkrasına göre belirlenen kontenjanlar dolmadığı takdirde, boş kalan kontenjanlar için sıralamaya dâhil edilirler. Boş kalan kontenjanlar için sıralama ve değerlendirme kendi aralarında başarı durumlarına göre yapılarak ilgili bölüm / anabilim dalı / anasanat dalı / program başkanının teklifi üzerine birim yönetim kurulu tarafından yapılır.

(14) Marmara Üniversitesi öğrencisi olup özel öğrenci statüsü ile başka bir yükseköğretim kurumunda okuyan öğrenci, Marmara Üniversitesinde kayıtlı olduğu programdan da ders alabilir. Marmara Üniversitesinde özel öğrenci statüsü elde eden başka bir yükseköğretim kurumunun öğrencisi kendi okulunda kayıtlı olduğu programdan da ders alabilir. Her iki durumda özel öğrenci olarak aldığı ders(ler)in kredileri ile kayıtlı olduğu programda aldığı ders(ler)in kredileri toplamı, kayıtlı olduğu birimin bir yarıyıldan veya yılda alınabilecek maksimum kredi sınırını aşamaz.

(15) Önlisans / lisans öğrencisinin, mezun oluncaya kadar özel öğrenci olarak alacağı ders(ler)in kredilerinin toplamı, kayıtlı olduğu diploma programının toplam kredisinin üçte birinden (1/3) fazla olamaz.

(16) Marmara Üniversitesine kayıtlı lisansüstü öğrencisi, kayıtlı olduğu programın ders yüküne sayılmak üzere, özel öğrenci olarak başka bir anabilim / anasanat dalından, üniversiteye bağlı başka bir enstitüden veya diğer yükseköğretim kurumlarının benzer programlarından en çok 2 adet seçmeli ders alabilir. Diğer yükseköğretim kurumlarından alınacak derslerin üniversite bünyesindeki programlarda açılmamış olması gerekir. Özel öğrenci olarak alınan derslerin isimleri ve kredileri başarı durum belgesine (transkript) aynen işlenir.

(17) Bir yükseköğretim kurumunda kayıtlı olmaksızın Marmara Üniversitesine özel öğrenci olarak kaydolan öğrenci, kayıt olduğu programda açılmış derslerden, her yarıyıl için en çok 2 tanesini alabilir.

(18) Özel öğrenci olarak alınan derslerin başarı notlarının Marmara Üniversitesi not sistemindeki karşılığı fakülte, enstitü, yüksekokul ve meslek yüksekokullarında bölüm / anabilim / anasanat dalı / program başkanının teklifi ve birim yönetim kurulunun kararı ile hesaplanarak sisteme işlenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Marmara Üniversitesinde Özel Öğrenci Olma

MADDE 5- (1) Başka bir yükseköğretim kurumunun öğrencisi iken Marmara Üniversitesinin aynı düzeydeki diploma programlarından;

- a) Farklı bir yükseköğretim ortamı, kültürü ve kazanımı edinmek amacıyla özel öğrenci olarak ders almak isteyen öğrenci,
  - i. Kayıtlı olduğu yükseköğretim kurumundaki yetkili kurulların “olur” kararı,
  - ii. Disiplin durumunu gösterir belgeyi,
  - iii. Başarı durum belgesini (transkript), dilekçesine ekleyerek akademik takvimde belirtilen son başvuru tarihine kadar ders alacağı birime başvurmalıdır. Bu tarihten sonra yapılan başvuru işleme alınmaz. Ancak özel öğrenci olarak ders almak isteyen öğrencinin, kayıtlı olduğu yükseköğretim kurumundan alacağı “olur” kararının gecikmesi halinde, ilgili birim yönetim kurulu bu süreyi Marmara Üniversitesinin akademik takviminde belirtilen ders ekleme-çıkarma süresinin sonuna kadar uzatabilir.
- b) Bir yükseköğretim kurumuna kayıtlı olmaksızın belirli konularda bilgisini artırmak amacıyla ders almak isteyen kişi, başvurduğu programın türüne göre önlisans / lisans / lisansüstü başarı durum belgesi (transkript), diploma fotokopisi ve adli sicil kaydı belgesini dilekçesine ekleyerek akademik takvimde belirtilen son başvuru tarihine kadar ders alacağı birime başvurmalıdır. Bu tarihten sonra yapılan başvuru işleme alınmaz.
- c) Lisansüstü öğrencisinin özel öğrenci olarak almak istediği derslerin mutlaka açılmış olması gerekir. Kayıtlı öğrencisi bulunmayan lisansüstü derslere başka yükseköğretim kurumlarının öğrencileri özel öğrenci statüsünde kabul edilemez.
- d) Özel durumu, sağlık ve benzeri nedenlerle mazereti olan öğrenci;
  - i. Kişisel sağlık sorunları veya tıbben / ekonomik açıdan bakmakla yükümlü olduğu bir yakınının sağlık sorunları dolayısıyla özel öğrenci olmak isteyen öğrenci; kayıtlı olduğu yükseköğretim kurumunun kararı ile birlikte, tam teşekküllü bir hastaneden alınmış sağlık kurulu raporunu başvuru dilekçesine ekler. Sağlık kurulu raporu başhekim onaylı ve başvuru tarihinden önceki 60 gün içerisinde alınmış olmalıdır. Rapor kişinin kendisi veya tıbben / ekonomik açıdan bakmakla yükümlü olduğu yakınının sağlık sorunu veya fiziksel / bedenî yetersizliği hakkında olmalıdır.
  - ii. Afete maruz kalınması, can güvenliğinin tehlikede olması veya insanlık onurunun tehdit altında olması gibi nedenlerle özel öğrenci olmak isteyen öğrenci, kayıtlı olduğu yükseköğretim kurumunun kararı ile birlikte, içinde bulunduğu / mâruz kaldığı durumu göstermek amacıyla yetkili makamlardan (ilgisine göre valilik, kaymakamlık, adli makamlar, asayiş birimleri vb.) aldığı belgeleri başvuru dilekçesine ekler.
  - iii. Başvuru akademik takvimde belirtilen son başvuru tarihine kadar, öğrencinin ders alacağı birime yapılır. Bu tarihten sonra yapılan başvuru işleme alınmaz.

MADDE 6- (1) Özel öğrenci başvuruları fakülte, yüksekokul ve meslek yüksekokullarında bölüm / program başkanının; enstitülerde anabilim / anasanat dalı başkanının görüşüne istinaden birim yönetim kurulu tarafından karara bağlanır.

(2) Birim, bu yönergenin 5. maddesinin “d” fıkrasında belirtilen özel durumlar dolayısıyla başvuran öğrencinin durumunun değerlendirilmesi amacıyla, Öğrenci İşleri Daire Başkanlığının

koordinasyonunda oluşturulan Özel Öğrenci Başvurularını İnceleme ve Değerlendirme Komisyonuna müracaat edebilir. Komisyon, birimden gelen talep üzerine öğrencinin başvuru dosyasını inceler, gerekli görmesi halinde öğrencinin kendisi, yakınları, kayıtlı olduğu yükseköğretim kurumunun yetkilileri, adli makamlar, asayiş birimleri veya sağlık raporunun temin edildiği hastanenin yetkilileri ile görüşebilir, yazışabilir; öğrenciden ek belgeler isteyebilir ya da öğrencinin Marmara Üniversitesi bünyesindeki hastanelerden birinden yahut gerekli görülmesi halinde başka bir üniversite veya kamu hastanesinden sağlık kurulu raporu almasını talep edebilir.

(3) Komisyon raporu, Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı üzerinden ilgili birime yazı ile bildirilir. Komisyon raporu tavsiye niteliğinde olup, öğrencinin başvurusu bu maddenin birinci fıkrasındaki hükme göre birim tarafından karara bağlanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Marmara Üniversitesi Öğrencisinin

Başka Bir Yükseköğretim Kurumunda Özel Öğrenci Olması

MADDE 7- (1) Marmara Üniversitesi öğrencisinin başka bir yükseköğretim kurumunda özel öğrenci olabilmesi için aşağıdaki hükümlere göre hareket edilir:

- a) Kişisel sağlık sorunları veya tıbben / ekonomik açıdan bakmakla yükümlü olduğu bir yakınının sağlık sorunları dolayısıyla özel öğrenci olmak isteyen öğrenci, tam teşekküllü bir hastaneden alınmış sağlık kurulu raporunu başvuru dilekçesine ekler. Sağlık kurulu raporu başhekim onaylı ve başvuru tarihinden önceki 60 gün içerisinde alınmış olmalıdır. Rapor kişinin kendisi veya tıbben / ekonomik açıdan bakmakla yükümlü olduğu yakınının sağlık sorunu veya fiziksel / bedenî yetersizliği hakkında olmalıdır.
- b) Afete maruz kalınması, can güvenliğinin tehlikede olması veya insanlık onurunun tehdit altında olması gibi nedenlerle özel öğrenci olmak isteyen öğrenci, içinde bulunduğu / mâruz kaldığı durumu göstermek amacıyla yetkili makamlardan (ilgisine göre valilik, kaymakamlık, adli makamlar, asayiş birimleri vb.) aldığı belgeleri başvuru dilekçesine ekler.
- c) Başvuru akademik takvimde belirtilen son başvuru tarihine kadar, öğrencinin kayıtlı olduğu birime yapılır. Bu tarihten sonra yapılan başvuru işleme alınmaz.
- d) Öğrenci, alacağı derslere ait içerik bilgilerini, özel öğrencisi olmak istediği yükseköğretim kurumundan veya resmî web sitesinden temin ederek başvuru dilekçesine ekler. Öğrencinin, hangi dersleri alabileceğine Marmara Üniversitesi Muafiyet ve İntibak İşlemleri Yönergesi esasları dikkate alınarak, kayıtlı olduğu bölüm / anabilim / anasanat / program başkanlığının yapacağı ders eşleştirmeleri ve görüşleri doğrultusunda birim yönetim kurulu karar verir. Eşleştirilmeyen dersler, kayıtlı olunan programdaki yükümlülüklerin yerine sayılmaz.
- e) Öğrencinin özel öğrenci olmak istediği yükseköğretim kurumu ile yazışmalar Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı aracılığıyla yürütülür.
- f) Öğrencinin özel öğrenci olarak kabul edilmesine ve o üniversitede hangi dersleri alabileceğine, başvurduğu üniversitenin yetkili kurulları karar verir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Özel Öğrencilik Süresi ve Sona Ermesi

MADDE 8- (1) Özel öğrencilik süresi, sağlık, güvenlik ve afet durumlarında bu koşulların devam ettiği süreyle; diğer durumlarda ise her defasında aralıklı veya sürekli olarak bir eğitim-öğretim yılı ile sınırlıdır. Bir yıllık süre, 4'üncü maddede belirtilen şartların sağlanması koşuluyla ilgili birim yönetim kurulu kararı ile yıllık veya yarıyıllık dönemler halinde mezuniyete kadar uzatılabilir.

(2) Öğrencinin, Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliği hükümlerine göre suç teşkil eden bir fiil nedeniyle ceza alması, özel öğrencilik statüsünden yararlanma şartlarının ortadan kalkması veya birim yönetim kurulunun, özel öğrenci statüsünün sona ermesi gerektiği yönünde karar alması halinde özel öğrenci statüsü sona erer.

ALTINCI BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

MADDE 9- (1) Bu yönergede hüküm bulunmayan hallerde, ilgili mevzuat hükümleri ve Marmara Üniversitesinin yetkili organlarının kararları uygulanır.

MADDE 10- (1) Bu yönerge Marmara Üniversitesi senatosu tarafından kabul edildiği tarihte yürürlüğe girer.

MADDE 11- (1) Bu yönerge hükümlerini rektör yürütür.

YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ	
Senato Karar Tarihi	Senato Karar Sayısı
DEĞİŞİKLİKLER	
Senato Karar Tarihi	Senato Karar Sayısı